

Srednja škola Bartula Kašića Pag

Alkohol i mladi

Pag, 2012.

UVOD

Alkohol je naziv za grupu organskih spojeva i bezbojnih tekućina koje se najčešće proizvode iz škrobnih i šećernih sirovina vrenjem uz pomoć kvasca. Upotrebljava se kao otapalo i sredstvo za ekstrakciju, dezinfekciju, konzerviranje i pri proizvodnji alkoholnih pića. Alkoholi su sastavljeni od atoma ugljika, vodika i kisika koji tvore funkcionalnu grupu alkohola –OH.

Vrste alkoholnih pića :

- pivo- proizvodi se fermentacijom iz zrna ječma (3-7 % alkohola)
- vino- proizvodi se fermentacijom voća, najčešće grožđa, a sadrži od 12 do 20 % alkohola
- žestoka pića- nastaju destilacijom vina, sadrže 40 do 50 % alkohola

Djelovanje i posljedice alkohola:

Alkohol ima intenzivno djelovanje, fizičko, ali i psihološko. Umanjuje radnu snagu mišića, manja količina ubrzava rad srca, dok veće količine usporavaju, šire se krvne žile u koži i mozgu, veće količine alkohola inhibiraju centar za termoregulaciju, alkohol podražuje i centar za disanje i pojačava mokrenje. Osim toga, tu su i psihološke reakcije koje i tjeraju ljude na njegovo konzumiranje. Pijenje alkoholnih pića kod nas je postala ustaljena navika, upravo radi mnogih psiholoških zabluda koje izaziva, kao što su poboljšanje raspoloženja, bijeg iz nepodnošljive životne situacije, mišljenje da će se poboljšati društveni status, veće samopouzdanje i sl. Stalno konzumiranje, posebice većih količina, može imati pogubne i vrlo štetne posljedice. Prva i najveća je alkoholizam – ovisnost o alkoholu. Osim toga, može doći do oštećenja moždanih stanica u kori mozga, moralnog i umnog propadanja, promjene osobnosti, nekritičnosti, zaboravljivosti, oštećenja malog mozga što uzrokuje smetnje ravnoteže i drhtanje prstiju, oštećenja perifernih živaca, te različita oštećenja probavnog sustava, oštećenja kože te srčano – žilnog sustava.

CILJEVI I HIPOTEZE

Ovim istraživanjem htjeli smo istražiti koliko mladi konzumiraju alkohol i koliko često. Glavno pitanje je znaju li se mladi zabaviti bez konzumiranja alkohola. Naša pretpostavka je da sve češća konzumacija alkohola dovodi do razmišljanja da bez alkohola nema zabave. Mladi sve ranije počinju otkrivati „blagodati“ alkohola i redovito se opijati. Pokušali smo otkriti koliku ulogu u tome imaju prijatelji i vršnjaci, a smatramo da je ona vrlo velika. Također nas zanima imaju li i roditelji i njihove navike pijenja veliki utjecaj na iste navike njihove djece.

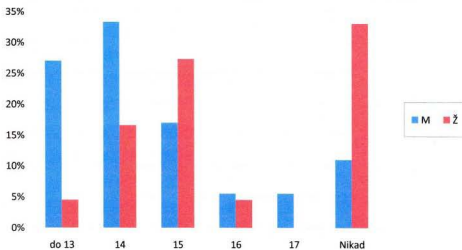
Istraživanje je provedeno u Srednjoj školi Bartula Kašića u Pagu u četvrtak, 13.12.2012. godine. Anketirali smo 40 učenika svih razreda navedene škole u kojoj su sudjelovali učenici 14-18 godina, 22 ženskih ispitanika i 18 muških ispitanika.

DOSADAŠNJA ISPITIVANJA

Rezultati ESPAD-ovog (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) istraživanja, provedenog 2007. godine u 35 zemalja, kojim je bilo obuhvaćeno 6328 učenika prvih i drugih razreda srednjih škola, ukazali su na zabrinjavajući trend porasta učestalosti i opsega pijenja kod djevojčica, upola većeg nego kod dječaka toga uzrasta. Pritom valja naglasiti kako dječaci najčešće piju pivo, a djevojčice žestoka pića. Gotovo 4% od istraživanjem obuhvaćene populacije mladih moralo se liječiti ili je jednom ili više puta završilo na hitnim ispiranjima želuca i drugim oblicima triježenja (Radionica „Mladi i alkohol“, Popović, 2009.)

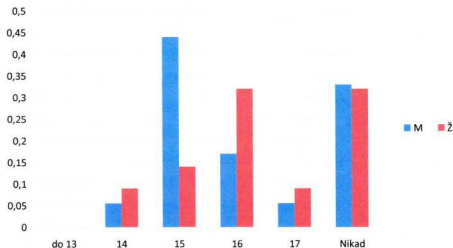
Rezultati istraživanja

Ove poražavajuće činjenice dokazane su i našim istraživanjem. Naime, provedena anketa pokazala je da 22,5 % ispitanih prvi put probalo alkohol sa 14 godina, od čega je 13% ženskih ispitanika, a 87% muških ispitanika. U 15 godini prvi put se s alkoholom susrelo također 22,5 % ispitanih, no sada su omjerni obrnuli, 13% čine muški ispitanici a čak 83% ženski ispitanici.

Slika 1 Prvi susret s alkoholom

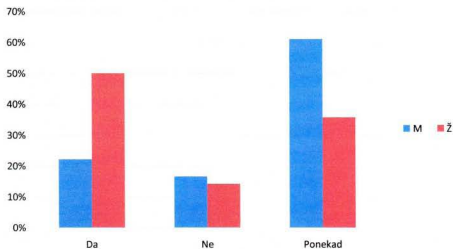
Iz ovih podataka, zaključujemo da su muški ispitanici ti koji prije počinju s konzumiranjem alkohola. Većina onih koji nisu probali alkohol, odnosi se pretežito na ženske ispitanike u dobi 14-15 godina. Iz podataka se zaključuje da oba spola prerano počinju s konzumiranjem.

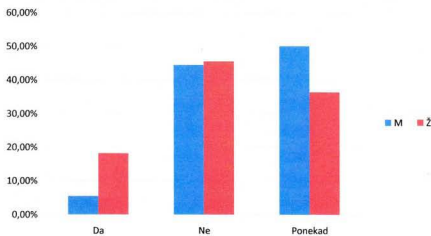
Slika 2 Prvo pijanstvo

Samo 32, 5 % anketiranih učenika nije se nikada napilo, od čega je 46% djevojčica a 54 % dječaka. To su pretežito učenici od 14-15 godina.

Podaci iz ankete su pokazali kako 26% ženskih ispitanika smatra da im se osjećaj pijanstva sviđa, a samo 13,3% smatra da im se ne sviđa. Većina je, naime, mišljenja da im se osjećaj pijanstva ponekad sviđa, čak njih 60 %. Što se tiče muških ispitanika, 31,2% smatra da uživaju u osjećaju pijanstva, 40% da ne uživaju, a 31,2 da im se ponekad sviđa. Pretpostavljamo da to ovisi o tome koliko su pijani, odnosno, uzrokuje li alkohol u tom trenutku samo bolje raspoloženje ili dovodi do mučnina i ostalih negativnih posljedica.

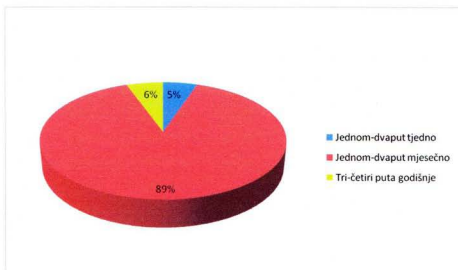
Slika 3 Zabavljate li se više pod utjecajem alkohola?

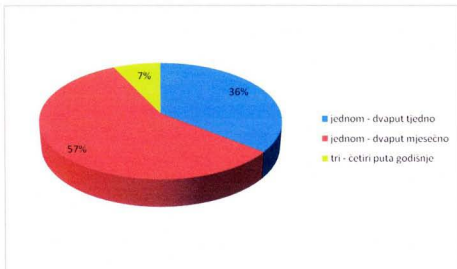
Slika 4 Omogućava li alkohol bolju zabavu?

Čak 50 % ženskih ispitanika zabavlja se bolje pod utjecajem alkohola a samo 14, 20% smatra da to nije tako. Ostatak smatra kako se ponekad bolje zabavi. Kod muških ispitanika je postotak onih koji se bolje zabavljaju pijani manji nego kod ženskih ispitanika(22%), no još manje smatra kako se bolje zabavljaju trijezni – 16,60%. Većina njih kaže da se ponekad bolje zabavi, na što također, po našoj pretpostavci, utječe razina pijanstva.

Iako čak polovica ženskih ispitanika smatra da se bolje zabavljaju pod utjecajem alkohola, većina njih smatra da to ipak ne uzrokuje bolju zabavu (45,45%). Broj muških ispitanika s istim mišljenjem je neznatno manji (44,44%). Većina njih smatra kako se ponekad mogu bolje zabavit s alkoholom, čak 50%. Sa njima se u tome slaže 36% ženskih ispitanika. Zadovoljavajuća je činjenica da je najmanji postotak onih koji smatraju da alkohol omogućuje bolju zabavu – 5,5 % muških ispitanika i 18,18% ženskih ispitanika.

Slika 5 Učestalost konzumiranja alkohola – muški ispitanici

Slika 6 Učestalost konzumiranja alkohola – ženski ispitanici

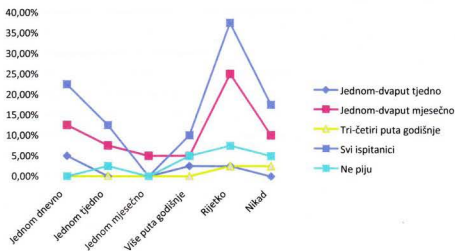
Uvriježeno je mišljenje da muškarci piju više od žena, no naše je istraživanje pokazalo suprotno. Čak 36% ženskih ispitanika pije svaki tjedan, dok je broj muških ispitanika znatno manji i iznosi 5 %. Većina ženskih ispitanika (57%) i muških ispitanika (89%) piju jednom – dvaput mjesečno. Relativno rijetko, tri – četiri puta godišnje, pije samo 7 % ženskih ispitanika i 6% muških ispitanika. Ovi rezultati istraživanja suporazavajući i pokazuju kako mladi uistinu prečesto konzumiraju alkohol, neovisno o spolu.

Anketa je pokazala kako društvo ima jak utjecaj među 18,18% ženskih ispitanika, slab utjecaj ima na 27,27% a kako na 54,54% ženskih ispitanika društvo nema utjecaj po pitanju konzumiranja alkohola. 31,81 % ženskih ispitanika je odgovorilo da se prvi puta nisu napili zbog pritiska vršnjaka, 36,36 % njih smatra kako je to bilo djelomično potaknuto društvom. Nijedna ženska ispitanica nije odgovorila kako se prvi puta napila isključivo zbog društva. Većina ženskih ispitanika, 94,45%, smatra kako se mogu odlučno oduprijeti utjecaju vršnjaka i odbiti alkohol, nijedna ženska ispitanica nije rekla da se ne može oduprijeti dok 14,54 % smatra kako se ne žele oduprijeti utjecaju vršnjaka. Čak 100 % ženskih ispitanica kaže kako ne moraju konzumirati alkohol da bi bile prihvaćene u društvu, što potvrđuje našu hipotezu.

Nijedan od muških ispitanika nije odgovorio kako društvo ima jak utjecaj na njih što se tiče konzumiranja alkohola. 55,55% muških ispitanika je reklo kako ima slab, a 44,44 % da nema utjecaj. 5,5% muških ispitanika smatra kako je njihovo prvo alkoholno iskustvo bilo potaknuto nagovorom društva, 55,55 % njih smatra kako društvo nije imalo utjecaj, a 38,88 % smatra da je na njih društvo imalo djelomični

utjecaj. Većina muških ispitanika, 88,88%, smatra kako se mogu oduprijeti utjecaju vršnjaka i odlučno odbiti alkohol, 5,5 % smatra kako se ne mogu oduprijeti, a isto toliko njih se ne želi oduprijeti. 5,5% ispitanih smatra kako moraju konzumirati alkohol kako bi bili prihvaćeni u društvu, dok 94,4%, dakle, većina, smatra da ne moraju.

Vrlo je bitna varijabla pri istraživanju navike konzumiranja alkohola kod mladih jest i učestalost konzumiranja njihovih roditelja. Na x osi prikazali smo učestalost pijenja roditelja, dok krivulja prikazuje koliko često piju djeca tih roditelja.

54,4% ženskih ispitanika smatra kako ona djeca koja kod kuće svakodnevno gledaju roditelja kako piju ranije počinju konzumirati alkohol. 45 % njih smatra da to nema utjecaja. 72,7% ženskih ispitanika smatra da društvo potiče pojedinca da počne piti. 4,54% njih smatra da je obitelj glavni faktor a 18,2 % da je to nešto drugo kao npr. ljubavni problemi. 44,4% muških ispitanika smatra kako ona djeca koja kod kuće svakodnevno gledaju roditelje da piju ranije počinju konzumirati alkohol a 55,5% njih smatra da to nije tako. 77,7% smatra da društvo potiče pojedinca a 11,11 % njih smatra da obitelj ima primarni utjecaj. 16,6 % misle da je to nešto drugo kao npr. razni životni problemi.

ZAKLJUČAK

Ovim istraživanjem pokazali smo kako je alkohol definitivno prisutan među mladima bez obzira na spol. Većina izlazaka obilježena je konzumacijom alkohola i uživanju u njegovim „čarima“. Većina mladih kaže kako alkohol ne jamči uvijek dobru zabavu, međutim nerijetko utječe na raspoloženje društva prilikom izlazaka. Neki od ispitanih smatraju da alkohol definitivno ne jamči zabavu, dok postoje i oni koji izjednačavaju alkohol sa zabavom. Ženski ispitanici su uglavnom manje podložne utjecajima društva od muških ispitanika a alkohol konzumiraju isključivo potaknute svojom željom. Utjecaj društva na muške ispitanike je veći, međutim velik je i broj onih koji alkohol konzumiraju zbog svoje zadovoljštine. Iako mnogi mladi smatraju da obitelj ima velik utjecaj na mlade, istraživanje je pokazalo da to nije tako. Postoje slučajevi koji pokazuju da oni koji svakodnevno viđaju svoje roditelje da piju, češće konzumiraju alkohol. Međutim, uglavnom to nije tako. Obitelj zasigurno nije presudan faktor. Po ovom pitanju i u praksi njezin je utjecaj vrlo slab.

LITERATURA:

Popović,Duško;Radionica „Mladi i alkohol“,MEDIX,2009.,Zagreb